

Főtiszteletű Püspök úr!

Majsai Tamás református lelkész nyílt levele Bölcskei Gusztáv püspökhöz Horthy Miklós emléktáblájának újraavatása ügyében.

Kedves Testvérem a Názáreti Jézus Krisztusban!

Te, mint a magyar történelem korrekt ismeretével rendelkező szellemi kiválóság, pontosan tudod, hogy ki volt Horthy Miklós. Tudod azt is, hogy az általa fémjelzett rendszerben tengernyi brutális embertelenségre került sor (a mindenki által jól ismert részleteket itt még érintőlegesen is fölösleges lenne felemlítenem), és tisztában vagy azzal is, hogy a rendszer bizonyos eredményei, és az, hogy a vidék zsidóságának teljes kiirtását követően Budapest zsidóságának deportálásához a különféle presszióknak engedve a kormányzó végül már nem járult hozzá, sem rendszerének alapvetően ahumánus és gyilkos karakterét nem teszik feledhetővé, sem pedig azt a bűnös politikai rövidlátást, amellyel az országot hozzáláncolta a világtörténelem leggaládabb birodalmi alakulatához.

Kedves Testvérem a Názáreti Jézus Krisztusban, Te, a keresztény etika egyetemi tanáraként és papi főméltóságként mindezek tudatában fogsz ma (talán református lelkési palástban is), és minden bizonnyal Bibliával a kezében, sőt, e Bibliából, zsidók és keresztények nagy részben közös szentiratából isteni szavakat idézve közreműködni abban, hogy a magyarországi református egyház legpatinásabb oktatási intézményében legitimációhoz jusson egy sajátos ízlésvilágot képviselő (a kereszténységet látványosan megtagadó) egykori diákcsoporthoz egy háborús bűnös és tömeggyilkos emlékének ápolására irányuló merénylete, és ami ennél is rettenetesebb, „erkölcsi” pecsétet fogsz tenni arra, hogy az ország nálatok felnevelkedő leendő elitjét ezután az a lelki-szellemi pedofília fertőzte, amely e tábla naponkénti látványából források tanárok és diákok felé egyaránt. Az emléktáblát visszaállító Kollégiumi Baráti Kör elnökének, Győri Jánosnak elképesztő érvelése, és még inkább az, hogy gondolatait az intézményekben tevékenykedő nagyszámú tanári közösség is szó nélkül hagyta, csak aláhúzza e félelmet. Az elnök úr szerint ugyanis nem az Ukrajnába és a gázkamrákba, valamint munkaszolgálatra küldött fél millió magyar zsidó mártírjuma, nem a rendszer ellenzékével szemben alkalmazott embertelen galádságok, vagy a náci birodalom iránti ostoba odaadás oltárán feláldozott kétszáz ezer magyar katona és a civil lakosság ezreinek az élete, valamint a csatlós Magyarországra váró háború utáni megpróbáltatások jelölik ki a kormányzó működésének történelmi helyi értékét, hanem az a jövő, amelyben „az általa képviselt értékek” – így Győri elnök úr és az ő reményei – „a Kollégium – és ezzel együtt a magyar kultúra – elfogadott, kanonizált értékeivé” válhatnak.

Kedves Testvérem a Názáreti Jézus Krisztusban, a minap szerzője voltál annak a közös egyházfői nyilatkozatnak (igaz, majd három hétig gondolkodtatok rajta), amely a Parlamentben történt aljas tisztaeszlározást követően arról beszélt, hogy „hitünk, emberségünk semmilyen körülmények között nem fér össze az antiszemitizmussal, a vallási közösségek, népcsoportok elleni gyűlöletkeltéssel”, és amelyben figyelmeztettetek a közélet kiemelt szereplőinek a „gyűlöletkeltéssel való szembeszállásban” viselt megkülönböztetett felelősségére. Te most ezzel szöges ellentétben egy olyan rendezvényt támogatsz, mi több, ott még köszöntőt is mondasz, amelyen emléktáblát helyeznek egy olyan elkötelezett antiszemitának, aki annak a magyar rezsimnek volt az első számú vezetője, amely e szellemtől hajtva tömeges zsidógyilkosságokban vállalt jóvátehetetlen bűnrészességet. Teszed ezt ráadásul úgy, hogy tudod, az általad vezetett egyházkerület által – illetve az adófizetők jelentős támogatásával is – fenntartott gimnázium és kollégium

eddiggi szeplőtelen múltjának tervbe vett meggyalázása, illetve a lelkek megbotránkoztatásának és az országban egyébként is eluralkodó rettenetes ellenségeskedés és mentális brutalizálódás ellen nagyon sok százan emelték fel szavukat, és tudva azt is, hogy a tiltakozás honlapján olvasható kommentek szerzőinek mintegy fele a legsúlyosabb óvásokat fogalmazza meg, és annak ad hangot, hogy szégyellik magukat és egyházukat e tett miatt.

A Horthy előtt hódolók köreiben gyakran hangzik el az az érvelés, hogy egy demokráciában illik tiszteletben tartani a másféle történelmi hagyományok és történetinterpretációk jegyében megfogalmazódó identitások jogát az emlékezésre. Utalhatnék itt persze arra, hogy a Názáreti követői egy nem e világban horgonyzó ország polgárai, ám most mégis inkább arról kérdezlek meg, hogy mit gondolsz, vajon milyen típusú identitást sértene, ha a Krisztus szolgája kifejezetten elutasítaná egy háborús bűnös kultuszának és rehabilitációjának a felkarolását, és pedig annak a kétfelé sántikálást nélkülöző világos kifejezésre juttatásával, hogy az százezreket és milliókat alázna meg fájdalmukban és emlékeikben, és emellett szembe is menne a nácizmus utáni civilizált emberiség alapvető értékrendjével? Megkérdezlek továbbá arról, hogy a fentebb idézett nyilatkozatban megfogalmazott hitvallásokat megélő pasztorális szolgálatod miért nem arra irányult inkább, hogy e rettenetes ötlet gazdáit az úgy szellemi összefüggéseinek a felismerésére segíted (elmagyarázva nekik pl. azt, hogy az, aki Horthy után, azaz Hitler és Auschwitz után Horthyt akar, még ha kizárólag csak a kormányzó regnálásának néhány nem destruktív eredményére gondolva teszi is ezt, az valójában Hitlert és Szálait is akarja, de legalábbis ezt az akarást segíti elő), és hogy mind e helyett az identitásépítés olyan – humánfilozófiailag jó lelkiismerettel vállalható – nemes programjaival támogasd őket, amelyeket az Isten Országának evangéliumi dinamikája fűt?

Az előbb utalást tettem a civilizált világra. Hadd említsek is egy példát. A németországi Tübingenben 1966-ban véletlenül utcát neveztek el Karl Borromäus Adam teológusról, a nácizmus teoretikusainak egyikéről. Az egyetemi szellemi elitnek a náci barbarizálódás folyamatrendszerében játszott rettenetes felelősségét feltáró vizsgálódások során fény derült Adam (addig figyelmen kívül hagyott) dicstelen tevékenységére. A város az utca nevét 2010-ben megváltoztatta.

Főtiszteletű Püspök úr, kedves Testvérem a Názáreti Jézus Krisztusban, tegnap két látogató érkezett lelkészi-püspöki parókiához/rezidenciához, akik a Horthy-emléktábla ügyében szerettek volna beszélgetni Veled. Céljuk az volt, hogy meggyőzzenek a mai esemény programról való levételének erkölcsi és értelmi evindenciájáról. Egyikük egy pátriárka korú nyolcvanéves debreceni férfiú volt, mellesleg Izrael népének a halál árnyékából kikapott üszöggént megmentett tanúja, a ma még köztünk lakozó, deportálást túlélők egyike. (Hozzád való elzarándoklásának szingularitását csak olyan biblikus képek alkalmasak érzékeltetni, mint pl. Ábrahám meglátogatása az I. Mózes 18-ban.) A másikuk egy debreceni születésű református hölgy volt, aki egy hete egyeztetett is hivataloddal e látogatásról (igaz, az elsőként bejelentett partnere még más lett volna). Te azonban végül is nem fogadtad őket. Az említésre sem méltó kommunikációs csetepaték lezárásaként ajtónállóid – egy karkai víziót idéző szemérmetlen párbeszédben – azt közölték velük, hogy eredetileg 14 órára szolt ugyan a találkozás, de pénteken csak 13 óráig tartasz hivatalt.

Kedves Testvérem a Názáreti Jézus Krisztusban, milyen szellemi horizontokon tájékozódva, milyen lélekkel, milyen belső békével, az imádságos szeretet és a pasztorális tapintat mely léptékével fogod ma délután megtartani a népi háborús bűnös Horthy Miklós emléktáblájának leleplezésekor elmondott köszöntő szavaid utáni istentiszteleti

alkalmat a Kollégium Baráti Köre előtt? A kérdés talán költői, de tagadhatatlanul igen drámai!

„Sokszor igyekszünk elbújni Isten elől, de titkon mindig várunk rá, hogy ő ránk találjon”, mondottad a 2010-ben tartott karácsonyi igehirdetésedben. Most húsvétkor pedig arról tettél bizonyosságot, hogy képesnek kell lennünk emberi kapcsolataink újjáteremtésére, és arra, hogy embertársainkkal ne tehessünk meg bármi rosszat.

Főtiszteletű Püspök úr, kedves Testvérem a Názáreti Jézus Krisztusban, „a bűn az ajtód előtt áll, és rád van vágyódása, de te uralkodjál rajta!” (Mózes I. könyve, 4:7.) Erősítsen ebben Téged a filadelfiai gyülekezetnek szóló bátorítás: „Tudom a te dolgaidat (ímé adtam elődbe egy nyitott ajtót, a melyet senki be nem zárhat), hogy kevés erőd van, és megtartottad az én beszédemet, és nem tagadtad meg az én nevemet.” (Jelenések 3:8.)

Testvéri köszöntéssel,

Majsai Tamás református lelkész, egyetemi tanár

vagy.hu 2012.05.19.15:06